

מסמך 139

מסמך 139

שנים-עשר השליחים

עדות מרהיבה לקסמם ולצדקתם של חייו הארציים של ישוע מהווה העובדה כי אף-על-פי ששוב ושוב הוא ריסק לרסיסים את תקוותיהם של שליחיו, ופורר כל שאיפה אשר הייתה להם לדרגה אישית, אך ורק שליח אחד נטש אותו.

השליחים למדו מישוע על אודות מלכות השמיים, ואילו ישוע למד מהם רבות על אודות מלכות האדם, על אודות טבע האדם, כפי שזה מתקיים באורנטיה ובעולמות האבולוציוניים האחרים של הזמן והמרחב. שנים-עשר הגברים הללו ייצגו מזגי רוח אנושיים רבים ושונים, והחינוך אשר קיבלו לא הפך אותם לדומים. רבים מן הדייגים הגליליים הללו נשאו כמות נכבדה של דם נוכרי, זאת כתוצאה מהמרת הדת הכפויה של אוכלוסיית הגויים בגליל מאה שנה לפני כן.

אל נא תטעו לחשוב את השליחים כבורים גמורים. כולם, פרט לתאומים לבית חלפי, סיימו את בתי הספר של בתי הכנסת, למדו ביסודיות את כתבי הקודש העבריים, וכמו כן, גם הרבה מן הידע של אותם ימים. שבעה מהם סיימו את בית הספר של בית הכנסת בכפר נחום, אשר בכל הגליל לא היה בית ספר יהודי טוב ממנו.

כאשר הכתובים שלכם מתייחסים אל מבשרי המלכות הללו כאל "הַדְיוּטוֹת וְלֹא בְעָלֵי-חֶכְמָה", הכוונה הייתה לכך שהם היו פשוטי-עם, אשר לא למדו את חוכמת הרבנים ואת האופן המיוחד שבו פירשו אלו את התורה. הם היו חסרים מה שנהוג לכנות – השכלה גבוהה. בזמנים מודרניים ודאי היו נחשבים לבלתי-מחונכים, ובמעגלי חברה מסוימים אף כחסרי-תרבות. דבר אחד בטוח: לא כולם קיבלו את אותו חינוך קשיח וסטריאוטיפי. החל משנות הנעורים, הם נהנו מהתנסויות למידה נפרדות כיצד לחיות.

1. אנדראס, ראשון הנבחרים

אנדראס, יושב ראש סגל שליחי המלכות, נולד בכפר נחום. הוא היה הבכור במשפחה בת חמישה ילדים – הוא עצמו, אחיו שמעון, ושלוש אחיות. אביו, שבֶּטָה היהא כבר הלך לעולמו, היה שותפו של זבדיה בעסקי ייבוש הדגים בבית צידה, נמל הדיג של כפר נחום. אנדראס היה רווק בשעה הפך לשליח, אך הוא גר עם אחיו הנשוי, שמעון פטרוס. שניהם היו דייגים ושותפיהם של האחים יעקב ויוחנן, בניו של זבדיה.

בשנת 26 לספירה, השנה שבה הוא נבחר כשליח, אנדראס היה בן 33. הוא היה מבוגר בשנה שלמה מישוע והיה המבוגר בין השליחים. הוא היה צאצא למשפחה מצוינת, והיה המוכשר מבין השנים-עשר. למעט ביכולות הנאום, הוא השתווה לחבריו כמעט בכל יכולת אשר ניתן להעלות על הדעת. ישוע מעולם לא העניק לאנדראס כינוי חיבה. ואולם, כאשר השליחים החלו במהרה לכנות את ישוע "מאסטר", הם אף החלו לכנות את אנדראס בכינוי המקביל ל"מפקד".

אנדראס היה איש ארגון טוב, אך היה מנהלן טוב אפילו יותר. הוא נמנה על המעגל הקרוב של ארבעת השליחים, אך בשל המינוי אשר העניק לו ישוע כראש קבוצת השליחים, הוא נדרש להישאר בתפקיד לצד אחיו, בשעה ששלושת האחרים נהנו מקרבה רבה מאוד אל המאסטר. אנדראס נותר דיקאן סגל השליחים עד הסוף ממש.

מסמך 139

ואף כי אנדראס עצמו מעולם לא היה מטיף יעיל, הוא היה יעיל מאוד בעבודה האישית. הוא אף היה חלוץ המיסיונרים של המלכות, שכן כראשון השליחים הוא היה זה אשר מיד הביא אל ישוע את אחיו שמעון, אשר הפך לאחר מכן לאחד מגדולי מטיפי המלכות. אנדראס היה התומך הראשי בהחלטתו של ישוע לעשות שימוש בתוכנית העבודה האישית כאמצעי להכשרת שנים-עשר מבשרי המלכות.

ובין שישוע לימד את השליחים באופן פרטי ובין שהוא הטיף להמונים, אנדראס ידע על-פי-רוב מה קורה; הוא היה מנהל מבין ומנהלן יעיל. בכל נושא אשר הובא לידיעתו הוא החליט מיד ובמקום, אלא אם כן הבעיה הייתה מצויה מעבר לתחומי סמכותו, או אז הוא היה מביאה ישירות אל ישוע.

אנדראס ופטרוס היו שונים עד מאוד זה מזה באופיים ובמזגם, אך ראוי כי לעד תיזקף לזכותם העובדה שהם הסתדרו נהדר זה עם זה. אנדראס מעולם לא קינא ביכולת הנאום של פטרוס. נדיר למצוא אדם מבוגר יותר מן הטיפוס של אנדראס, אשר משפיע באופן עמוק כזה על אחיו הצעיר והמוכשר. מעולם לא נצפתה בין אנדראס לבין פטרוס שום קינאה של אחד ביכולותיו או בהישגיו של האחר. מאוחר בערב היום של פנטקוסט, כאשר הודות לנאום אנרגטי ומעורר השראה של פטרוס נוספו למלכות כמעט אלפיים נשמות, אמר אנדראס לאחיו: "אני לעולם לא הייתי יכול לעשות זאת, אך אני שמח שיש לי אח אשר יכול." ועל כך ענה פטרוס: "אלמלא הבאת אותי אל המאסטר, ואלמלא שמרת אותי לצדו בנחישות, לא הייתי כאן על-מנת לעשות זאת." אנדראס ופטרוס היו היוצאים מן הכלל, והם מהווים הוכחה כי אפילו אחים יכולים לחיות זה לצד זה בשלום ולעבוד יחדיו ביעילות.

אף-על-פי שפטרוס התפרסם לאחר פנטקוסט, אנדראס, המבוגר יותר, מעולם לא התמרמר על כך שבמהלך כל שארית חייו הציגו אותו כ"אחיו של שמעון פטרוס".

מבין כל השליחים, אנדראס היה השופט הטוב ביותר של טבע האדם. הוא ידע על הצרות אשר מבעבעות בלבו של יהודה איש-קריות, אפילו לפני שהאחרים חשדו כי דבר-מה אינו כשורה עם גזבר שלהם; אך הוא לא שיתף איש מהם בפחדיו. השירות הכביר של אנדראס למלכות היה בעצות אשר השיא לפטרוס, ליעקב וליוחנן, באשר לבחירתם של ראשוני המיסיונרים אשר נשלחו לבשר את המלכות, ואף בעצות אשר השיא לראשוני המנהיגים בנוגע לארגון המנהלי של ענייני המלכות. אנדראס קיבל במתנה יכולת כבירה לגלות משאבים חבויים וכישרונות רדומים באנשים צעירים.

מעט לאחר הרקעתו של ישוע השמימה, החל אנדראס לכתוב יומן אישי על אודות מעשיו הרבים ואמירותיו הרבות של המאסטר אשר עזב. לאחר מותו של אנדראס, הועתק היומן הפרטי הזה והופץ בחופשיות בקרב ראשוני מוריה של הכנסייה הנוצרית. לאחר מכן, רישומיו הבלתי-רשמיים הללו של אנדראס נערכו, תוקנו, שונו, ונוספו אליהם תכנים, והתוצאה הייתה סיפור יחסית סדור של חיי המאסטר על פני האדמה. אחרוני העותקים הללו, אשר שונו ותוקנו, הושמדו באש באלכסנדריה, כמאה שנה לאחר שהמקור נכתב בידי הנבחר הראשון מבין שנים-עשר השליחים.

אנדראס היה אדם בעל תובנה בהירה, מחשבה לוגית והחלטה נחושה, אדם אשר אופיו החזק נבע מיציבותו העילאית. החולשה במזגו נבעה מהיעדר ההתלהבות אשר הפגין; פעמים רבות הוא נמנע מלעודד את עמיתיו תוך ציון לשבח. התנגדותו לשבח את הראוי לשבח בהישגיו חבריו נבעה מסלידתו מחנופה ומחוסר-כנות. אנדראס היה מאותם אנשים מאוזנים, שקולים, אשר בנו את עצמם במו ידיהם, ואשר הצליחו בענייניהם הצנועים.

ואף-על-פי שכל אחד מן השליחים אהב את ישוע, נכון לומר כי כל אחד מן השנים-עשר נמשך אליו מפאת היבט אחר באישיותו, היבט אשר משך במיוחד את אותו שליח יחיד. אנדראס העריץ את ישוע בשל כנותו המתמדת, בשל אצילותו הטבעית. כאשר אדם הכיר את ישוע, הוא נאחז ברצון לחלוק אותו עם חבריו; הוא באמת ובתמים רצה שכל העולם יכיר אותו.

ומאוחר יותר, כאשר הרדיפות הפיצו לכל עבר את השליחים מירושלים, נסע אנדראס לארמניה, לאסיה הקטנה ולמקדוניה, ולאחר שהביא אלפים למלכות, נתפש לבסוף ונצלב בפטרס שבאכאיה. יומיים שלמים שרד האדם החסון הזה על הצלב בטרם מת, ובמהלך השעות הטראגיות האלה הוא המשיך לבשר את הבשורות הטובות על אודות גאולת מלכות השמיים.

2. שמעון פטרוס

שמעון היה בן שלושים כאשר הצטרף לשליחים. הוא היה נשוי, היו לו שלושה ילדים והוא התגורר בבית צידה, בסמוך לכפר נחום. אחיו, אנדראס וחמותו גרו עמו. פטרוס ואחיו היו שותפים לדיג של הבנים לבית זבדיה.

המאסטר הכיר את שמעון זמן-מה בטרם הציג אותו לפניו אנדראס כשליח השני. כאשר ישוע העניק לשמעון את הכינוי פטרוס, הוא עשה זאת עם חיוך; היה זה מעין כינוי חיבה. שמעון היה ידוע בקרב כל חבריו כאדם תזזיתי ואימפולסיבי. ואכן, מאוחר יותר ישוע חיבר משמעות חדשה וחשובה לכינוי חיבה קליל זה.

שמעון פטרוס היה אדם אימפולסיבי, אופטימיסט. הוא גדל תוך שהוא מרשה לעצמו להרגיש בחופשיות רגשות חזקים; הוא נקלע לצרות כל העת בשל העובדה שהתעקש לדבר ללא מחשבה תחילה. סוג זה של חוסר מחשבה אף גרם כל העת צרות לכל חבריו ומכריו, וגרם לו עצמו לקבל נזיפות קלות רבות מן המאסטר. הסיבה היחידה שבטעיה פטרוס לא נקלע לצרות רבות יותר בשל דיבור היתר הלא-שקול שלו, הייתה שבמוקדם מאוד הוא למד לשתף את תוכניותיו ורעיונותיו עם אחיו, אנדראס, בטרם הציע אותם בפומבי.

פטרוס נאם בשטף, ברהיטות ובדרמטיות. הוא גם היה מנהיג טבעי, מעורר השראה, מהיר מחשבה, אך לא היה אדם בעל מחשבה מעמיקה. הוא שאל שאלות רבות, יותר מכל השליחים האחרים גם יחד, ואף כי מרבית השאלות היו טובות ורלוונטיות, הרבה מהן היו מטופשות ונעדרות מחשבה. פטרוס לא ניחן בדעת מעמיקה, אך הכיר את דעתו טוב למדי. ומשום כך, מיהר להחליט ופעל בפתאומיות. בעוד שהאחרים שוחחו ביניהם בתדהמה למראה ישוע העומד על החוף, קפץ פטרוס למים ושחה אל החוף על-מנת לפגוש את המאסטר.

התכונה האחת של ישוע אשר אותה העריך פטרוס יותר מכל, הייתה רכותו הנשגבת. פטרוס לא נלאה מלהרהר בסובלנותו של ישוע. הוא מעולם לא שכח את השיעור על אודות מחילת החטאים, ולא רק שבע פעמים, כי אם שבעים-ושבע פעמים. במהלך השעות האפלות והימים האומללים אשר לאחריהן, לאחר שהתכחש ללא מחשבה וללא כוונה למאסטר בחצר הכוהן הגדול, הוא חשב רבות על אודות הרשמים הללו אשר הותיר בו אופיו של המאסטר.

שמעון פטרוס התנדנד באופן מטריד; הוא נטה לקפוץ בפתאומיות מקצה קיצוני אחד לקצה השני. בהתחלה הוא סירב להניח לישוע לרחוץ את רגליו, ואז, לאחר ששמע את תשובת המאסטר, התחנן שירחץ את כל כולו. ואולם, אחרי ככלות הכול, ישוע ידע שמגרעותיו של פטרוס היו בראש ולא בלב. הוא היווה את אחד מן השילובים הבלתי מוסברים ביותר של אומץ ופחדנות אשר אי-פעם חיו על-פני האדמה. תכונת האופי החזקה ביותר שלו הייתה נאמנות, חברות. פטרוס אהב את ישוע באמת ובתמים. ואף-על-פי-כן, למרות המסירות החזקה אשר הפגין, הוא היה כל-כך

מסמך 139

בלתי-יציב, עד אשר משרתת הצליחה להקניט אותו ולגרום לו להתכחש לאדונו המאסטר. פטרוס יכול היה לעמוד ברדיפות ובכל צורה אחרת של מתקפה חזיתית, אך התכווץ וכמש אל מול לעג. הוא היה חייל אמיץ כנגד מתקפה חזיתית, אך כאשר הפתיעו אותו בהתקפה מאחור, הוא הפך פחדן ומוג-לב.

פטרוס היה הראשון מבין שליחיו של ישוע אשר תמך בפומבי בעבודתם של פיליפוס בקרב השומרונים ושל פאולוס בקרב הגויים; ואף-על-פי-כן, מאוחר יותר באנטיוכיה הוא חזר בו בשל הלעג אשר ספג מן המיידים, והתרחק לתקופה מן הגויים, עד אשר יצא עליו קצפו הזועם של פאולוס.

הוא היה אחד מראשוני השליחים אשר התוודה בלב שלם על טיבו המשולב, האנושי והאלוהי, של ישוע, והראשון – למעט יהודה – אשר התכחש לו. פטרוס לא היה חולמני כל-כך, אלא שהוא לא אהב לרדת מענני האקסטזה וההתלהבות הדרמטית אל עובדות החיים הפשוטות ואל המציאות.

בשעה שהלך אחרי ישוע – הן מבחינה ציורית והן מבחינה מעשית – או שהוא עמד בראש התהלוכה, או שהשתרך מאחור – "הרחק מאחור". אך הוא היה המטיף המוביל מבין השנים-עשר; הוא עשה יותר מכל אדם יחיד, למעט פאולוס, על-מנת לכונן את המלכות ולשלוח את מבשריה, תוך דור אחד, אל ארבע קצוות תבל.

לאחר התכחשותו הנמהרת למאסטר הוא מצא את עצמו, ותחת הנחייתו האוהדת והמבינה של אנדראס, הוא שוב הוביל את הדרך חזרה לרשתות הדיג, בעוד שהשליחים השתהו על-מנת לברר מה יקרה לאחר הצליבה. כאשר הוא היה בטוח לחלוטין שישוע סלח לו וקיבל אותו חזרה אל חיקו, בערה בנשמתו אש המלכות בבהירות כה גדולה, עד שהוא הפך לאור כביר של גאולה לאלפים מאלו אשר ישבו בחשיכה.

לאחר שפטרוס עזב את ירושלים – ולפני שפאולוס הפך לרוח החיה בקרב הכנסיות הנוצריות של הגויים – הוא הרבה בנסיעות וביקר את כל הכנסיות מבבל ועד קורנתוס. פטרוס אפילו ביקר בהרבה מן הכנסיות אשר הקים פאולוס, וכן סעד אותן. ואף כי פטרוס ופאולוס נבדלו זה מזה במזגם ובחינוך שקיבלו, ואפילו בתיאולוגיה, הם עבדו זה לצד זה בהרמוניה במלאכת בניית הכנסיות בשנים המאוחרות יותר.

ניתן ללמוד דבר-מה על אודות הסגנון של פטרוס, ועל האופן שבו לימד, מן הדרשות אשר נכללו באופן חלקי בבשורתם של לוקס ושל מרקוס. דוגמה טובה יותר לסגנונו הנמרץ מהווה האיגרת הראשונה של פטרוס; או לפחות כך היה הדבר ביחס לנוסח המקורי, לפני שזה נערך מאוחר יותר בידי אחד מתלמידיו של פאולוס.

ואולם, פטרוס התעקש להמשיך ולשגות, להמשיך ולשכנע את היהודים שאחרי ככלות הכול ישוע אכן היה המשיח היהודי האמיתי. עד ליום מותו, שמעון פטרוס המשיך לסבול מבלבול בין המושג של ישוע כמשיח היהודים, לבין זה של המשיח כגואל העולם, המושג של בן האדם כהתגלות האל, אבי האנושות האוהב.

אשתו של פטרוס הייתה אישה מאוד מוכשרת. במשך שנים היא פעלה בהצלחה כחלק מסגל הנשים, וכאשר סולק פטרוס מירושלים, היא התלוותה אליו לכל מסעותיו אל הכנסיות, כמו גם בכל מסעותיו המיסיונריים. ביום שבו קיפד בעלה המוכשר את חייו, הושלכה היא עצמה אל חיות הטרף באֶרְנָה של רומא.

מסמך 139

וכך פטרוס, אחד מן הקרובים ביותר לישוע, אחד מחברי המעגל הפנימי, יצא מירושלים ובישר את החדשות הטובות של המלכות בעוצמה ובהדר, עד שתמה ונשלמה משימתו; והוא החשיב לעצמו כבוד גדול את הדבר, כאשר הודיעו לו שוביו כי הוא חייב למות ממש כמו המאסטר – על הצלב. וכך, נצלב שמעון פטרוס ברומא.

3. יעקב זבדיה

יעקב, הבכור בבניו השליחים של זבדיה, אשר אותם כינה ישוע "בני הרעם", היה בן שלושים בשעה שהפך לשליח. הוא היה נשוי, היו לו ארבעה ילדים, והוא התגורר בסמוך להוריו בבית צידה, בפרברי כפר נחום. הוא עסק בדיג יחד עם אחיו הצעיר יוחנן, ובשותפות עם אנדראס ושמעון. יעקב, כמו אחיו יוחנן, נהנה מן היתרון שהכיר את ישוע זמן ממושך יותר מכל שליח אחר.

לשליח מוכשר זה היו מזגים סותרים; לאמיתו של דבר נדמה היה כי היה בעל טבע דואלי, וכל אחד מצדדיו הופעל בידי רגשות חזקים. כאשר הוא חש מאוד ממורמר, הוא הפך תקיף במיוחד. כאשר מזגו נעור במלואו, הוא היה רושף במיוחד, ועם חלוף הסערה, הוא תמיד נטה להצדיק את כעסו בתירוץ שהוא נבע אך ורק בשל חוסר-צדק. למעט סערות הזעם האלה, אשר פקדו אותו מעת לעת, אישיותו של יעקב דמתה מאוד לזו של אנדראס. הוא לא ניחן בדיסקרטיות של אנדראס, ואף לא בתבונה שלו באשר לטבע האדם, אך היה נואם הרבה יותר מוצלח. אחרי פטרוס ומתי, יעקב הנואם הטוב מבין השנים-עשר.

ואף כי לא ניתן לומר על יעקב כי היה שרוי במצבי רוח, יש ויום אחד הוא היה שקט ומסוגר ולמחרת דיבר וסיפר בחופשיות. על-פי-רוב, הוא שוחח בחופשיות עם ישוע, אך ביחס לשנים-עשר, היו ימים שלמים שבהם הוא שמר על שקט. החולשה האחת העיקרית שלו הייתה תקופות השקט הבלתי-מוסברות האלה.

תכונת האישיות הבולטת של יעקב הייתה יכולתו לראות את כל ההיבטים של הצעה. מכל השנים-עשר, הוא היה זה אשר התקרב להבנת החשיבות האמיתית של מה שלימד ישוע. אף הוא התקשה בתחילה להבין את המשמעות של המאסטר, אך בטרם הושלמה ההכשרה של השליחים, התגבש בו מושג מתקדם באשר למסר של ישוע. יעקב הבין את טבע האדם לגווניו; הוא הסתדר טוב עם אנדראס המגוון, עם פטרוס הפיזי, ועם אחיו יוחנן, המכונס בעצמו.

ואף כי בעת שיעקב ויוחנן ניסו לעבוד יחד הם נתקלו במנת הקשיים שלהם, היה זה מעורר השראה להבחין עד כמה הם הסתדרו זה עם זה. הם לא הצליחו כמו אנדראס ופטרוס, אך הצליחו הרבה יותר מכפי שניתן היה לצפות משני אחים, ובייחוד משני אחים כה דעתניים ונחושים. ועד כמה שהדבר עשוי להישמע מוזר, האחים לבית זבדיה היו הרבה יותר סובלניים זה כלפי זה מאשר כלפי זרים. הם חיבבו מאוד זה את זה; ותמיד הם היו חברים טובים למשחק. אלו היו "בני הרעם" אשר ביקשו לשלוח אש מן השמיים לכלות את השומרונים, אשר העזו להפגין חוסר-כבוד כלפי המאסטר שלהם. אך מותו בטרם עת של יעקב, מיתן עד מאוד את מזגו הסוער של אחיו הצעיר יוחנן.

התכונה שיעקב העריך ביותר בישוע הייתה חיבתו האוהדת. מאוד מצאו חן בעיניו העניין וההבנה אשר הפגין ישוע כלפי קטן כגדול, עשיר כעני.

יעקב זבדיה היה איש בעל מחשבה ויכולת תכנון מאוזנות מאוד. לצדו של אנדראס, הוא היה אחד מן החברים הרגועים ביותר בקרב חבורת השליחים. כיחיד הוא היה נמרץ, אך מעולם הוא לא מיהר. הוא שימש כגלגל מאזן מצוין עבור פטרוס.

הוא היה צנוע ונטול דרמה, שירת מדי יום ופעל ללא יומרה. לאחר שהבין דבר-מה על אודות משמעותה האמיתית של המלכות, הוא אף עבד ללא בקשת תמורה מיוחדת. ואפילו בסיפור על אודות אמם של יעקב ויוחנן, אשר ביקשה עבור בניה כי יכובדו במשרות לצד ישוע, ראוי לזכור כי הייתה זו האם אשר ביקשה זאת. וכאשר ציינו שאכן יסכימו לקבל על עצמם אחריות מעין זו, ראוי להכיר בכך שהם היו מודעים לסכנות אשר עשויות להתלוות למרד אשר יחולל, לכאורה, המאסטר בשלטון הרומי, והם אף היו מוכנים לשלם את המחיר. כאשר שאל ישוע אם יהיו הם מוכנים לשתות מן הכוס, הם ענו בחיוב. וככל שהדבר נוגע ליעקב, היה זה נכון פשוטו כמשמעו – הוא אכן שתה מן הכוס לצד המאסטר, שכן הוא היה ראשון השליחים למות מות קדושים, כאשר הומת במוקדם יחסית תחת חרבו של הורדוס אגריפס. כך היה יעקב לראשון מבין השנים-עשר אשר הקריב את חייו בקו החזית החדש בקרב על המלכות. הורדוס אגריפס פחד מיעקב יותר מאשר מכל יתר השליחים. ואף כי יעקב אכן היה שקט ודומם לעיתים תכופות, כאשר נעורה אמונתו ועמדה למבחן, הוא נהג באומץ ובנחישות.

יעקב חי את חייו במלואם, ובסופם הפגין מידה כזו של אצילות ועוצמה, עד שהאדם אשר הלשין עליו והאשים אותו, ואשר נכח במשפטו ובהוצאתו להורג, ניגע במידה כזו שהוא נס מזירת המוות של יעקב ומיהר להצטרף לשורות תלמידיו של ישוע.

4. יוחנן זבדיה

בן עשרים-וארבע היה יוחנן בשעה שהפך לשליח הצעיר ביותר מבין השנים-עשר. הוא היה רווק והתגורר עם הוריו בבית צידה, עסק בדיג ועבד בשותפות לצד אחיו יוחנן, אנדראס ופטרוס. יוחנן שימש כסוכנו האישי של ישוע בכל הנוגע למשפחתו של המאסטר, הן לפני שהפך לשליח והן לאחר מכן; והוא המשיך לשאת באחריות זו עד ליום מותה של מרים, אם ישוע.

מכיוון שיוחנן היה צעיר השנים-עשר והיה כה קרוב אל ישוע, בשל הטיפול בענייני משפחתו, הוא היה אהוב מאוד על המאסטר, אך לאמיתו של דבר לא ניתן לומר כי הוא היה "התלמיד אשר אוהב ישוע". הן לא תחשדו כי אישיות אצילית כישוע תעסיק את עצמה בהעדפות, ותאהב את אחד השליחים יותר מן האחרים. העובדה שיוחנן שימש כאחד משלושת עוזריו האישיים של ישוע, והן העובדה שיוחנן, כמו אחיו יעקב, הכיר את ישוע זמן רב יותר מן האחרים, חזקו רעיון שגוי זה.

פטרוס, יעקב ויוחנן מונו לשמש כעוזריו הקרובים של ישוע אך מעט לאחר שהפכו לשליחים. מעט לאחר שנבחרו השנים-עשר, ובעת שישוע מינה את אנדראס לעמוד בראש הקבוצה, הוא אמר אליו: "וכעת, אני מבקשך כי תמנה שניים או שלושה מקרב עמיתך להישאר לצדי, לדאוג לצרכי היום-יום שלי". ואנדראס החליט כי מוטב לבחור למשימה המסוימת הזו את שלושת השליחים אשר נבחרו ראשונים. הוא היה שמח להתנדב בעצמו למשימת השירות הברוכה הזו, אך המאסטר כבר הטיל עליו את תפקידו; ולפיכך הוא הנחה מיידית את פטרוס, יעקב ויוחנן להתייצב לצד ישוע.

יוחנן זבדיה ניחן בתכונות אופי נהדרות רבות, וגם באחת אשר לא הייתה כה נהדרת – יהירות בלתי-רגילה, אשר על-פי-רוב נותרה חבויה היטב. יחסיו הממושכים עם ישוע שינו את אופיו באופנים רבות ובמידה ניכרת. ואף כי יהירות זו פחתה בשיעור ניכר, לעת זקנה, ומשהפך פחות או יותר ילדותי, שבה וצצה הערכה עצמית זו במידה מסוימת. וכך, בעת שהנחה את נתן לכתוב את הבשורה אשר כעת נושאת את שמו, לא היסס השליח הזקן שוב ושוב להתייחס אל עצמו כ"תלמיד אֲשֶׁר יֵשׁוּעַ אֶהְיֶה". לאור העובדה כי יוחנן היה קרוב יותר מכל בן-תמותה ארצי אחר להיות ידיו הנפש של ישוע, ולאור כך שייצג אותו אישית בעניינים כה רבים, אין זה מוזר שהוא התייחס אל עצמו כאל "התלמיד אשר ישוע אהבו", שהרי הוא ידע לבטח כי הוא היה התלמיד אשר ישוע בטח בו לעיתים כה תכופות.

תכונת האופי החזקה ביותר של יוחנן הייתה מהימנותו; הוא היה מהיר ואמיץ, נאמן ומסור. חולשתו הגדולה ביותר הייתה יהירות אופיינית זו. הוא היה הצעיר במשפחת אביו וצעיר השליחים. ייתכן שהיה מעט מפונק; ייתכן שהתייחסו אליו מעט יותר מדי בסלחנות. ואולם, יוחנן של השנים המאוחרות יותר היה אדם שונה בתכלית מן הצעיר השרירותי בעל ההערכה העצמית, אשר הצטרף אל שורות שליחיו של ישוע בגיל עשרים-וארבע.

התכונה שיוחנן העריך יותר מכל בישוע הייתה אהבתו של המאסטר וחוסר-אנוכיותו; תכונות אלה הרשימו אותו עד כדי כך, ששארית חייו נשלטה על-ידי רגש האהבה והמסירות לאחיו. הוא דיבר על אהבה וכתב עליה. הנה "בן הרעם" הזה הפך ל"שליח האהבה"; ובאפסוס, כאשר החשמן הזקן לא יכול היה לעמוד ולהטיף, והובל לכנסיה על כיסא, ולעת סיום התפילה התבקש לומר כמה מילים למאמינים, במשך שנים הוא אמר להם אך זאת, "ילדיי הקטנים, אהבו זה את זה."

יוחנן מיעט לדבר, אלא כאשר נעור מזגו. הוא חשב הרבה אך אמר מעט. בבגרותו, הפך מזגו למרוסן יותר, והיה מצוי יותר תחת שליטה, אך הוא לא הצליח להתגבר על נטייתו לשתוק; מעולם הוא לא הצליח לשלוט לגמרי בשתקנותו. ואולם, יחד עם זאת, הוא ניחן בדמיון יצירתי ויצא-דופן.

היה ליוחנן צד נוסף, צד שלא ניתן היה לצפות למצוא באדם שקט ומכונס שכזה. הוא היה גזעני במידת-מה, וחוסר-סובלנות באופן יוצא-דופן. במובן זה הוא דמה מאוד ליעקב – שניהם ביקשו לשלח אש מן השמים על ראשם של השומרונים גסי הרוח. כאשר יוחנן נתקל בזרים אשר לימדו בשמו של ישוע, הוא מיד אסר עליהם לעשות כן. אך הוא לא היה היחיד מבין השנים-עשר אשר לקה בהערכה עצמית יתרה ובתודעת עליונות מעין אלה.

חייו של יוחנן הושפעו עד מאוד למראה ישוע, אשר נע ונד ללא בית, הואיל והוא ידע היטב כי בה בעת, ישוע טרח ודאג בנאמנות לאמו ולמשפחתו. יוחנן הרגיש אהדה גדולה לישוע בשל העובדה שלא הובן על-ידי משפחתו, והיה מודע לכך שהם הלכו והתרחקו ממנו בהדרגה. וכל המצב הזה, בצירוף העובדה שישוע הכפיף אפילו את הקטן שברצונותיו לרצון אביו שבשמים, וכי חי את חייו היומיומיים מתוך אמון, כה הרשימו את יוחנן וגרמו לשינויים ניכרים וקבועים באופיו, שינויים אשר באו לידי ביטוי במשך כל שארית חייו.

יוחנן ניחן בקור רוח ובעוז לב, תכונה שחלקו עמו רק מעטים מן השליחים האחרים. הוא היה השליח היחידי אשר הלך בעקבותיו של ישוע בליל מעצרו והעז להתלוות למאסטר שלו הישר אל תוך מלתעות המוות. הוא עמד לצדו ממש עד לשעתו האחרונה, המשיך לשאת באחריות לאם ישוע ולהמתין להנחיות נוספות, במידה שתינתנה, גם ברגעיו האחרונים של קיומו בן-התמותה של המאסטר. דבר אחד בטוח, יוחנן היה מהימן לחלוטין. כאשר השנים-עשר ישבו לסעוד, יוחנן ישב על-פי-רוב לימינו של ישוע. הוא היה הראשון מבין השנים-עשר אשר האמין באמת ובתמים בתחייתו מן המתים, והיה הראשון אשר זיהה את המאסטר כאשר בא אליהם בחוף, לאחריה.

בן זבדיה זה פעל לצד פטרוס בשעה שהחלה לפעול התנועה הנוצרית, והוא הפך לאחד מתומכיה הראשיים של הכנסייה בירושלים. הוא שימש כיד ימינו וכתומכו של פטרוס ביום של פנטקוסט.

שנים מספר לאחר שיעקב מת מות קדושים, נשא יוחנן את אלמנת אחיו לאישה. במשך עשרים שנות חייו האחרונות דאגה לו נכדתו האוהבת.

יוחנן נכלא פעמים מספר והוגלה למשך ארבע שנים לאי פֶּטְמוֹס, עד אשר הוכתר ברומא קיסר אחר. אלמלא ניחן יוחנן בטקט ובחוכמה, היה ללא ספק מוצא להורג, כפי שאירע לאחיו יעקב, אשר היה יותר ישיר בדיבורו. בחלוף השנים, הן יוחנן והן יעקב, אחי האדון, למדו את התבונה אשר בדברי פשרה, בעת שהופיעו אל מול השופטים האזרחיים. הם למדו כי "מִעֲנֶה רַךְ יָשִׁיב

מסמך 139

חמה." הם גם למדו לייצג את הכנסייה כ"אחוזה רוחנית אשר מוקדשת לשירות האנושות" ולא "כמלכות שמים". הם לימדו שירות אוהב, ולא שליטה ועוצמה – מלכות ומלך.

בזמן גלותו הזמנית בפטמוס כתב יוחנן את ספר ההתגלות, אשר גרסה מקוצרת ומעוותת שלו מצויה כעת ברשותכם. ספר התגלות זה כולל את החלקים אשר שרדו מהתגלות גדולה, התגלות אשר חלקים גדולים ממנה אבדו, וחלקים אחרים הוסרו לאחר שנכתבו בידי יוחנן. הספר נשמר אך בגרסה חלקית ומעוותת.

יוחנן הרבה לנסוע, עבד ללא-לאות, ולאחר שהפך לחשמן הכנסיות של אסיה, התיישב באפסוס. בשבתו באפסוס, והוא בן תשעים-ותשע, הנחה את עמיתו נתן לכתוב את "הבשורה על-פי יוחנן". מבין שנים-עשר השליחים, היה זה יוחנן זבדיה אשר הפך לתיאולוג הבולט שבחבורה. הוא מת מוות טבעי באפסוס, בשנת 103 לספירה, והוא בן מאה-ואחת שנים.

5. פיליפוס הסקרן

פיליפוס היה השליח החמישי אשר נבחר, והוא נקרא לשרת כאשר ישוע וארבעת השליחים הראשונים עשו את דרכם מן המפגש עם יוחנן בירדן אל עבר כנא שבגליל. מכיוון שהתגורר בבית צידה, פיליפוס ידע על אודות ישוע מזה זמן-מה, אך לא עלה בדעתו כי היה אדם בעל שיעור קומה, עד לאותו יום שבו אמר לו בעמק הירדן "בוא אחרי". פיליפוס אף הושפע במידת-מה מן העובדה שאנדראס, פטרוס, יעקב ויוחנן קיבלו את ישוע כגואל.

בן עשרים-ושבע היה פיליפוס בשעה שהצטרף אל שורות השליחים; הוא היה נשוי טרי, אך באותה עת לא היו לו ילדים. הפירוש של כינוי החיבה אשר הצמידו לו השליחים היה "סקרנות". פיליפוס תמיד ביקש שייראו לו. נדמה כי אף פעם לא הצליח לראות כה רחוק לעומקה של הצעה. הוא לא בהכרח היה כסיל, אלא נעדר דמיון. היעדר הדמיון היה חולשת האופי הגדולה ביותר שלו. הוא היה יחיד פשוט וענייני.

כאשר התארגנו השליחים לשירות, פיליפוס מונה לכלכל; הוטל עליו לדאוג לאספקה בכל עת. והוא היה כלכל טוב. המאפיין החזק ביותר שלו היה השיטתיות היסודית שלו; הוא היה הן מתמטי והן שיטתי.

פיליפוס נולד למשפחה בת שבעה ילדים, שלושה בנים וארבע בנות. הוא היה הילד השני בסדר האחים, ולאחר התחייה מן המתים הוא הטביל את כל בני משפחתו למלכות. בני משפחתו של פיליפוס היו דייגים. אביו היה אדם מאוד מוכשר, בעל מחשבה מעמיקה, אך אמו נולדה למשפחה ממוצעת מאוד. פיליפוס לא היה אדם שממנו ניתן לצפות לדברים גדולים, אך הוא היה אדם שידע לעשות דברים קטנים בצורה גדולה, לעשות אותם היטב ובאופן ראוי. רק פעמים ספורות במשך ארבע השנים הוא כשל באספקת המזון אשר נדרש לכלכלת כולם. ואפילו דרישות הפתע הרבות, אשר היו מנת חלקם בהתאם לאורח החיים אשר חיו, מצאו אותו רק לעיתים רחוקות בלתי-מוכן. מזנון משפחת השליחים נוהל בתבונה וביעילות.

הצד החזק של פיליפוס היה מהימנותו השיטתית; הנקודה החלשה באופיו הייתה היעדר מוחלט של דמיון, חוסר היכולת לחבר שתיים ועוד שתיים ולקבל ארבע. הוא היה מתמטי באופן מופשט, אך בעל דמיון חסר-תועלת. הוא נעדר כמעט לחלוטין צורות דמיון מסוימות. הוא היה האדם הטיפוסי, הפשוט והממוצע. גברים ונשים רבים כמותו נמנו עם ההמונים אשר באו לשמוע את ישוע מלמד ומטיף, והם ניחמו למראה אחד שכמותם אשר הורם לדרגת כבוד של יועץ למאסטר; הם שאבו אומץ ממראה אחד שכמותם, אשר כבר מצא משרה רמה במלכות. ובעת שישוע האזין

בסבלנות כה רבה לשאלותיו המטופשות של פיליפוס, וענה פעמים רבות כל-כך לדרישת הכלכל שלו "שייראו לו", למד ישוע רבות על אודות פעולתם המנטאלית של אנשים מסוימים.

האיכות האחת אשר פיליפוס העריץ ברציפות בישוע הייתה נדיבותו המתמדת של המאסטר. פיליפוס מעולם לא מצא בישוע דבר-מה קטן, קמצן, או זעום, והוא סגד לנדיבות מתמדת ורציפה זו.

אישיותו של פיליפוס הייתה רחוקה מלהרשים. לעיתים תכופות הוא כונה "פיליפוס מבית ציידה, העיר שבה חיים אנדראס ופטרוס." הוא היה נעדר חזון כמעט לחלוטין; הוא לא יכול היה לתפוש את האפשרויות הדרמטיות הטמונות במצב מסוים. הוא לא היה פסימיסט; הוא פשוט היה משמים. הוא גם נעדר עד מאוד תבונה רוחנית. הוא לא היסס לקטוע את הדרשות המעמיקות ביותר של המאסטר על-מנת לשאול שאלה מטופשת בעליל. אך ישוע מעולם לא נזף בו על חוסר המחשבה הזה; הוא נהג בו בסבלנות והתחשב בחוסר יכולתו לתפוש את המשמעויות המעמיקות של הלימוד. היטב ידע ישוע כי אילו היה נזף וולו פעם אחת בפיליפוס על כי שאל שאלות מטרידות, הייתה נזיפה מעין זו פוגעת לא רק בנשמה הכנה הזו, אלא גם פוגעת בפיליפוס עד כדי כך שלעולם הוא לא היה שואל יותר בחופשיות. היטב ידע ישוע כי בעולמות הזמן והמרחב שלו חיו מיליארדים לא ייספרו של בני-תמותה דומים, בעלי מחשבה איטית, והוא רצה לעודד את כולם להרגיש חופשיים להגיע אליו עם שאלותיהם ובעיותיהם. אחרי ככלות הכול, ישוע התעניין יותר בשאלותיו המטופשות של פיליפוס מאשר בדרשה אשר אותה נשא הוא עצמו. ישוע התעניין עד מאוד בבני-אדם, בני-אדם מכל הסוגים.

הכלכל של משפחת השליחים לא היה נואם מוכשר, אך הוא היה מאוד משכנע ומוצלח בעבודתו האישית. קשה היה לייאש אותו; הוא פשוט דחף קדימה והיה נחוש בכל מלאכה אשר נטל על עצמו. הוא ניחן במתנה כבירה ונדירה של אמירת "בוא." כאשר ביקש המומר הראשון שלו, נתנאל, להתווכח על יתרונותיו וחסרונותיו של ישוע מנצרת, תשובתו היעילה של פיליפוס הייתה, "בוא ותראה." הוא לא היה מטיף דוגמטי, אשר האיץ בשומעיו "ללכת" – לעשות כך או אחרת. בכל המצבים שאליהם הגיע בעבודתו הוא אמר "בוא" – "בוא איתי; אני אראה לך את הדרך." ובכל צורות ושלבי ההוראה, זו הדרך היעילה ביותר. אפילו הורים יכולים ללמוד מפיליפוס כי מוטב לומר לילדיהם, "בואו אתנו, נראה לכם ונחלק אתכם את הדרך הטובה יותר," מאשר "לכו ועשו כך או אחרת."

דוגמה טובה לחוסר-יכולתו של פיליפוס להתאים את עצמו למצב חדש, אירעה כאשר הגיעו אליו היוונים לירושלים ואמרו: "אדוני, אנחנו מבקשים לפגוש את ישוע." לכל יהודי אשר היה מבקש ממנו כדבר הזה היה פיליפוס אומר "בוא." ואולם אלו היו זרים, ופיליפוס לא זכר שום הנחיה אשר קיבל מן הממונים עליו באשר למצב כזה; הדבר היחיד שעליו חשב במצב הזה היה להתייעץ עם המנהל, אנדראס, ואז ליוו שניהם את היוונים אל ישוע. ובדומה לכך, כאשר ירד לשומרון בהנחיית המאסטר, על-מנת להטיף ולהטביל מאמינים, הוא נמנע מלהניח את ידיו על כתפי המומרים לאות ולסימן שקיבלו את "רוח האמת". את זאת עשו פטרוס ויוחנן, אשר הגיעו מאוחר יותר מירושלים על-מנת לצפות בעבודה אשר עשה למען כנסיית האם.

פיליפוס צלח את הזמנים הקשים של מות המאסטר, השתתף בארגון מחדש של השנים-עשר, והיה הראשון לצאת ולזכות בנשמות עבור המלכות מחוץ לשורות היהודים. הוא נחל הצלחה גדולה בעבודתו למען השומרונים, ובכל אשר עשה לאחר מכן בעבודתו למען הבשורה.

אשתו של פיליפוס, אשר הייתה חברה יעילה בסגל הנשים, החלה להשתתף בפועל בעבודתו האוונגליסטית של בעלה לאחר מנוסתם מירושלים בעקבות הרדיפות. אשתו הייתה אישה נטולת מורא. היא עמדה למרגלות הצלב של פיליפוס, ועודדה אותו להמשיך ולבשר את בשורות המלכות

מסמך 139

הטובות אפילו למרצחיו שלו. וכאשר תש כוחו, היא החלה לספר את סיפור הגאולה מתוך אמונה בישוע, והושתקה רק כאשר היהודים הזועמים סקלו אותה למוות. בתם הבכורה, לאה, המשיכה בעבודתם, ומאוחר יותר הפכה לנביאה המפורסמת מהייראפוליס.

פיליפוס, אשר שימש בעבר ככלכל של השנים-עשר, היה אדם בעל שיעור קומה במלכות, וכבש נשמות בכל אשר הלך; הוא נצלב לבסוף בהייראפוליס בשל אמונתו, ושם הוא נקבר.

6. נתנאל הכן

נתנאל, השליח השישי והאחרון אשר בחר המאסטר בעצמו, הובא אל ישוע על-ידי חברו פיליפוס. הוא היה שותף בעסקים שונים עם פיליפוס, וכאשר פגשו את ישוע, הם נמצאו יחדיו בדרכם לפגוש ביוחנן המטביל.

בן עשרים-וחמש היה נתנאל כאשר הצטרף לשורות השליחים, ורק אחד מהם היה צעיר ממנו. הוא היה הילד הצעיר במשפחה בת שבעה ילדים, והיה רווק והיחיד אשר סעד את הוריו הזקנים והחולים, אשר עמם התגורר בכנא; אחיו ואחיותיו נישאו זה מכבר, או נפטרו, ואיש מהם לא חי שם. נתנאל ויהודה איש קריות היו שני האנשים המלומדים ביותר מקרב השנים-עשר. נתנאל תכנן להפוך לסוחר.

ואף כי ישוע לא העניק לנתנאל כינוי של חיבה, עד מהרה דיברו עליו השנים-עשר במונחים של כנות ויושרה. הוא היה "נטול-עורמה". זו הייתה מידתו הטובה העיקרית; הוא היה אדם כן ואף ישר. חולשת האופי שלו הייתה הגאווה; הוא היה גאה מאוד במשפחתו, בעירו, במוניטין שלו, ובעמו, דבר הראוי לשבח בשעה שהוא בא לידי ביטוי במידה סבירה. אך נתנאל נטה לקיצוניות בשיפוטיות אשר נקט. הוא נטה לשפוט מראש יחידים על-פי הדעות האישיות שלו עצמו. ואפילו עוד בטרם פגש את ישוע, הזדרז לשאול "המנצרת יצא טוב?" ואף אם היה גאה, נתנאל לא היה עקשן. לאחר שהביט בפניו של ישוע, הזדרז לחזור בו מדבריו.

במובנים רבים היה נתנאל הגאון המוזר מקרב השנים-עשר. הוא היה הפילוסוף והחולם של חבורת השליחים, אך היה חולם מאוד תכליתי. הוא התנדנד בין תקופות של פילוסופיה מעמיקה לבין תקופות של הומור קומי נדיר; כאשר היה במצב הרוח המתאים, היה קרוב לוודאי מספר הסיפורים המוצלח מבין השנים-עשר. ישוע נהנה עד מאוד לשמוע את הרצאותיו של נתנאל, על דברים רציניים כמו גם על דברים בעלמא. נתנאל הלך והתייחס לישוע ולמלכות יותר ויותר ברצינות, אך מעולם לא לקח את עצמו ברצינות.

השליחים כולם אהבו וכבדו את נתנאל, והוא הסתדר עם כולם באופן נפלא, למעט עם יהודה איש-קריות. יהודה סבר שנתנאל לא התייחס ברצינות הראויה לעצם היותו שליח, ופעם אחת אף העז והתלונן עליו בסתר באוזני ישוע. אמר לו ישוע: "יהודה, הישמר נא בצעדיך; ואל נא תיטול לעצמך תפקיד גדול מכפי שקיבלת. מי בינינו גדול ויכול עד כדי לשפוט את אחיו? אין זהו רצון האב כי ילדיו יעסקו בחייהם אך בדברים רציניים. אשוב ואומר: אנוכי הגעתי על-מנת שאחי, בני אנוש בשר ודם, יוכלו לשמוח, לעלוז ולחיות בשפע רב יותר. אם כן, לך-לך יהודה, עשה היטב את אשר הופקד בידך, אך הנח לאחריך נתנאל לתת דין וחשבון על עצמו בפני האל." וזיכרון המאורע הזה, כמו התנסויות רבות אחרות ודומות לו, המשיך לחיות עוד זמן רב בלבו של יהודה איש-קריות, אשר השלה את עצמו.

פעמים רבות, כאשר ישוע עלה אל ההר יחד עם פטרוס, יעקב ויוחנן, והעניינים החלו להסתבך בקרב השליחים, ואפילו אנדראס כבר לא ידע כיצד לנחם את אחיו המיואשים, נהג נתנאל להפיג את המתח באמצעות מעט פילוסופיה, או בעזרת הבזק הומור; והיה לו הומור משובח.

נתנאל הופקד על הדאגה למשפחותיהם של שנים-עשר השליחים. לעתים תכופות הוא נעדר מאספות השליחים, מכיוון שמיהר לצאת אל הבתים של אלו אשר הופקד עליהם, ושמחלה, או כל דבר יוצא-דופן אחר, פקד אותם. השנים-עשר חשו תחושת ביטחון עם ששלום משפחותיהם ורווחתן הופקדו בידי האמונות של נתנאל.

התכונה שנתנאל העריץ יותר מכל בישוע הייתה סובלנותו. מעולם הוא לא עייף מלהגות ברוחב דעתו ובאהדתו הנדיבה של בן האדם.

אביו של נתנאל (בר-תולמי) נפטר מעט לאחר פנטקוסט, ולאחר מותו נדד השליח למסופוטמיה ולהודו, שם בישר את בשורות המלכות הטובות והטביל מאמינים. אחיו מעולם לא ידעו מה עלה בגורל אחיהם הפילוסוף, המשורר ואיש ההומור. ואולם, גם הוא היה גדול במלכות, ועשה רבות למען הפצת תורתו של המאסטר, אף-על-פי שהוא לא השתתף בארגון הכנסייה הנוצרית. נתנאל מת בהודו.

7. מתי לוי

השליח השביעי, מתי, נבחר בידי אנדראס. מתי נולד למשפחת גובי מס, או פקידי ממשל ציבוריים, אך בעצמו היה גובה מכס בכפר נחום, שם התגורר. הוא היה בן שלושים-ואחת, נשוי, ולו ארבעה ילדים. הוא היה אדם אמיד באופן יחסי, בעל הממון היחידי מקרב חבורת השליחים. הוא היה איש עסקים טוב, אדם אשר התרועע היטב בחברה, וניחן ביכולת להתחבר בקלות ולהסתדר עם מגוון גדול של אנשים.

אנדראס מינה את מתי כנציגם הפיננסי של השליחים. במובן מסוים, הוא שימש כסוכן פיננסי וכאיש יחסי הציבור של ארגון השליחים. הייתה לו עין טובה לזיהוי טבע האדם, והוא היה תועמלן יעיל. ואף כי קשה לצייר את אישיותו, הוא היה תלמיד כן מאוד, ואמונתו במשימתו של ישוע ובוודאותה של המלכות הלכה וגדלה. ישוע מעולם לא העניק ללוי כינוי חיבה, אך אחיו השליחים כינו אותו על-פי-רוב בשם "אספן הכספים".

נקודת החזקה של לוי הייתה דבקתו השלמה במשימה. העובדה כי הוא, פקיד ציבור, התקבל על-ידי ישוע ושליחיו גרמה לגובה המסים לשעבר להרגיש אסיר-תודה עד מאוד. אך לשאר השליחים, לעומת זאת, ובמיוחד לשמעון הקנאי וליהודה איש-קריות, נדרש מעט יותר זמן על-מנת להסכין לנוכחותו של פקיד הציבור בקרבם. חולשתו של מתי הייתה השקפת עולמו קצרת הרואי והחומרנית. אך בחלוף החודשים, הוא התקדם עד מאוד בתחום הזה. הוא, כמובן, נאלץ להיעדר מהרבה מן השיעורים החשובים ביותר, כאשר הוא מילא את חובתו למלא את הקופה.

יותר מכל, העריך מתי בישוע את נטייתו לסלוח. הוא לא פסק מלספר שעל-מנת למצוא את האל נדרשת אמונה בלבד. הוא נהג להתייחס למלכות כאל "עסקי מציאת האל".

ואף כי מתי היה אדם בעל עבר, הוא נתן את המיטב שבו, ובחלוף הזמן היו עמיתיו גאים במעשיו של פקיד הציבור. הוא היה אחד מן השליחים אשר רשם בפירוט את אמירותיו של ישוע, ורשימות אלה שימשו במועד מאוחר יותר את איזדור בעת שהעלה על הכתב את סיפור מעשיו ודבריו של ישוע, סיפור אשר נודע כבשורה על-פי מתי.

חייו הגדולים, המועילים, של מתי, איש העסקים וגובה המכס של כפר נחום, היו הנתיב אשר באמצעותו אלפים על-גבי אלפים של אנשי עסקים, פקידי ציבור ופוליטיקאים אחרים, זכו לשמוע במרוצת הדורות אף הם את קולו המזמין של המאסטר קורא להם "בואו אחר". מתי אכן היה

פוליטיקאי ממולח, אך הוא שמר על נאמנות כבירה לישוע, והקדיש את עצמו במסירות למשימת הדאגה למימון כלכלתם של שליחי המלכות הקרבה.

נוכחותו של מתי בקרב השנים-עשר הייתה האופן שבו שערי המלכות נותרו פתוחים בפני המוני נשמות מדוכאות ומנודות, אשר החשיבו את עצמן זה מכבר כבלתי-ראויות לנחמה דתית. גברים ונשים מדוכאים ומנודים נהרו על-מנת לשמוע את ישוע, והוא מעולם לא דחה מי מהם.

מתי קיבל את תרומות המאמינים, אשר הציעו מנדבת לבם, ומאלו אשר באו ללמוד מן המאסטר, אך הוא מעולם לא ביקש במפורש תרומות מן ההמונים. הוא עשה את כל מלאכת הכספים באופן שקט ואישי, ומרבית התרומות הגיעו מן המאמינים אשר השתייכו למעמדות המבוססים יותר. כמעט את כל ההון הצנוע שלו עצמו הוא הקדיש לעבודתם של המאסטר והשליחים, ואולם, להם מעולם לא נודעה נדיבותו, למעט לישוע, אשר ידע על הכול. מתי התלבט אם לתרום לקופת השליחים בגלוי, מכיוון שחשש כי ישוע והשליחים יחשיבו את הונו כמוכתם; ולכן הוא נתן הרבה בשמם של מאמינים אחרים. במהלך החודשים הראשונים, כאשר מתי ידע כי נוכחותו בקרבם עומדת פחות או יותר למבחן, הוא התפתה לספר להם כי לעיתים קרובות היה זה כספו אשר קנה את לחם יומם, אך הוא עמד בפיתוי. כאשר הסלידה מפקיד הציבור הפכה גלויה, בער בקרבו של לוי הדחף לגלות להם את נדיבותו, אך תמיד הוא הצליח לעצור בעד עצמו.

כאשר הכספים שבקופה לא הספיקו להוצאות השבוע הצפויות, נהג לוי לכסות ברוחב יד את הסכום הנדרש מכיסו שלו. וגם, לעיתים כאשר התעניין עד מאוד בלימודיו של ישוע, הוא העדיף להישאר ולהקשיב לשיעור, אף שידע כי יאלץ להשלים מכיסו את הסכום שאותו שלא גייס. ואולם, לוי אכן כמה כי ישוע יידע שמרבית הכספים הגיעו מכיסו! הוא לא שיער בנפשו כי המאסטר ידע על הכול. השליחים כולם הלכו לעולמם מבלי שידעו כי מתי תרם לטובתם כספים רבים כל-כך, עד שכאשר יצא לשליחות המלכות, לאחר תחילת הרדיפות, הוא נותר חסר-פרוטה הלכה למעשה.

כאשר, בשל הרדיפות, עזבו המאמינים את ירושלים, נסע מתי צפונה על-מנת לבשר את בשורת המלכות ולהטביל מאמינים. עמיתיו השליחים איבדו את הקשר עמו, אך הוא המשיך הלאה, הטיף והטביל בסוריה, בקפדוקיה, בגלטיה, בביתניה ובתראקיה. ובתראקיה עצמה, בליסימקיה, חברו כמה יהודים לא מאמינים לחיילים הרומים והביאו למותו. ופקיד הציבור הזה, אשר נולד מחדש, מת כמנצח, חדור באמונת הגאולה אשר למד מן מאסטר בעת שהותו על-פני האדמה.

8. תומאס דיִדְמוֹס

תומאס היה השליח השמיני, ואותו בחר פיליפוס. בזמנים מאוחרים יותר הוא נודע בכינוי "תומאס המפקפק", אך אחיו השליחים לא ראוהו כספקן כרוני ממש. אמת היא שהיה בעל דעת לוגית וספקנית, אך הוא ניחן בסוג של נאמנות אמיצה, אשר הקשתה על אלו אשר הכירוהו היטב מלהתייחס אליו כספקן גרידא.

בן עשרים-ותשע היה תומאס בעת שהצטרף לשורות השליחים, נשוי ואב לארבעה ילדים. לפניו הוא שימש כנגר וכבונה באבן, אך לאחרונה הפך לדייג וחי בטריכאה, אשר שכנה בגדה המערבית של הירדן, סמוך לשפך הכנרת. והוא נחשב כאזרח המוביל של הכפר הקטן הזה. ואף כי לא היה בעל השכלה רחבה, הוא ניחן בדעת חריפה והגיונית ונולד להורים מצוינים אשר התגוררו בטבריה. תומאס היה המוח האנליטי האמיתי היחיד מבין השנים-עשר; הוא היה איש המדע האמיתי של חבורת השליחים.

ראשית חייו של תומאס היו מצערים; הוריו לא נהנו מחיי נישואין מאושרים, ועובדה זו התבטאה בחייו הבוגרים של תומאס. בבגרותו הוא פיתח אופי מאוד פוגעני ומחרחר ריב. אפילו אשתו שמחה לראות אותו מצטרף לשליחים; המחשבה כי בעלה הפסימיסט ייעדר רוב הזמן מן הבית מילאה אותה תחושת הקלה. תומאס גם ניחן בנטייה לחשדנות, אשר מאוד הקשתה על אחרים להסתדר עמו בשלום. בתחילה תומאס מאוד הטריד את פטרוס, עד כדי כך שזה התלונן באזני אחיו, אנדראס, כי תומאס "מרושע, מכוער ותמיד חשדן". אך ככל שהכירו את תומאס יותר, כך למדו חבריו לחבב אותו יותר. הם גילו כי הוא כן מאוד ונאמן ללא-דופי. ואף-על-פי שהיה כן לחלוטין, דובר אמת ללא-דופי, מטיבו הוא נטה למצוא פגם והפך להיות פסימיסט אמיתי. המוח האנליטי שלו הוכתם בחשדנותו. בזמן שהתחבר לשנים-עשר, ובא במגע עם אופיו הנאצל של ישוע, הוא היה שרוי זה מכבר בתהליך מתמשך של אובדן האמונה בבני האדם. החיבור למאסטר החל מיד להתמיר את כל מזגו של תומאס, וגרם לשינויים כבירים באופן שבו הגיבה דעתו אל אחיו בני האדם.

נקודת החוזק הגדולה של תומאס הייתה מוחו האנליטי המשובח, שאליו נלווה אומץ ללא-חת – לאחר שגמר אומר בדעתו. חולשתו הגדולה הייתה החשדנות הספקנית שלו, שעליה לא הצליח להתגבר לגמרי בכל תקופת חייו בגוף.

בארגון של השנים-עשר, תומאס מונה לנהל ולארגן את התנועה ואת לוח הזמנים, והוא ניהל בכישרון את העבודה ואת תנועת סגל השליחים. הוא היה מנהל טוב ואיש עסקים מעולה, אך מה שעייב אותו היו מצבי הרוח הרבים שלו; יום אחד הוא היה אדם אחד ולמחרת היה לאדם אחר. עת הצטרף לשליחים, הוא נטה להרהורים מלנכוליים, אך המגע עם ישוע ועם השליחים הצליח לרפאו כמעט לחלוטין מן האופן המורבידי שבו הוא התבונן בתוך עצמו.

ישוע מאוד נהנה מתומאס וניהל עמו שיחות אישיות ארוכות רבות. נוכחותו בקרב השנים-עשר ניחמה עד מאוד את כל הספקנים הכנים, ועודדה אנשים מוטרדים רבים להצטרף למלכות, גם אם הם לא יכלו להבין את כל ההיבטים הרוחניים והפילוסופיים של מה שלימד ישוע. השתייכותו של תומאס לחבורת השנים-עשר היוותה הכרזה תמידית על כך שישוע אהב אפילו את הספקנים הכנים.

השליחים האחרים העריצו תכונה יוצאת-דופן כזו או אחרת באישיותו השלמה של ישוע, אך תומאס העריץ את המאסטר שלו בשל אותו איוון נשגב של אופיו. וכך הלכו וגברו הן הערכתו של תומאס, והן הכבוד אשר רחש, לאותו אחד, אשר היה אוהב ורחום, ויחד עם זאת הגון וישר ללא פשרות; כה רגוע ויחד עם זאת אף-פעם לא אדיש; כה עוזר ואוהד ויחד עם זאת אף-פעם לא מתערב או משתלט; כה חזק, ויחד עם זאת עדין כל-כך; כה חיובי ויחד עם זאת אף-פעם לא קשוח או גס; כה עדין ויחד עם זאת אף-פעם לא מתלבט; עדין ותמים כל-כך ויחד עם זאת כה חסון, אגרסיבי ובעל עוצמה; כה אמיץ באמת ובתמים, ויחד עם זאת אף-פעם לא נחפז או מטופש; כה אוהב את הטבע ויחד עם זאת חף לחלוטין מן הנטייה להעריץ את הטבע; כל-כך הומוריסטי ושובב, ויחד עם זאת חף מכל קלות ראש ואיוולת. סימטריה זו שבאישיותו של ישוע, אשר לא הייתה כדוגמתה, הייתה זו אשר כה הקסימה את תומאס. מבין השנים-עשר, ככל הנראה הוא זה אשר הבין יותר מכולם הבנה אינטלקטואלית את ישוע והעריך את אישיותו.

בהתייעצויות אשר ערכו השנים-עשר היה תומאס תמיד זהיר, ותמך בראש ובראשונה בהתנהלות זהירה. ואולם, אם השמרנות שלו לא עמדה במבחן ההצבעה, או שפסקו כנגדה, תמיד היה הראשון אשר ביקש להוציא אל הפועל, וללא-מורא, את התוכנית אשר עליה הוחלט. שוב ושוב הוא עמד אל מול פרויקט כזה או אחר, בטענה שהוא מטופש או יומרני; הוא התווכח עד הסוף המר, אך כאשר אנדראס העמיד את ההצעה להצבעה, ולאחר שהשנים-עשר בחרו להוציא אל הפועל את מה שהוא נלחם בתוקף כנגדו, היה תומאס הראשון לקרוא להם "קדימה, בואו!" הוא

ידע להפסיד בכבוד. הוא לא נטר טינה או נפגע. שוב ושוב הוא עמד כנגד הצעות אשר העמידו את ישוע בסכנה; ואולם, כאשר החליט המאסטר להעמיד את עצמו בסכנה, כאשר החליט לקחת את הסיכון, היה זה תומאס אשר קרא לשליחים באומץ ואמר, "בואו חברים, נלכה גם אנחנו ונמות עמו".

במובנים מסוימים דמה תומאס לפיליפוס; גם הוא רצה "שייראו לו", אבל הספקות אשר הביע כלפי חוץ התבססו על מנגנון אינטלקטואלי שונה לגמרי. תומאס היה אנליטי, ולא ספקן גרידא. וככל שהדבר נגע לאומץ פיזי אישי, הוא היה מן האמיצים ביותר מקרב השנים-עשר.

לתומאס היו ימים רעים מאוד; לעיתים הוא נתקף עצבות ועגמומיות. אובדן אחותו התאומה, בהיותו בן תשע, גרם לו בצעירותו לצער רב והוסיף לקשיים אשר חווה במצבי הרוח שלו בשלבים מאוחרים יותר בבגרותו. כאשר תומאס נתקף ייאוש, לפעמים סייע בעדו נתנאל, לפעמים פטרוס, ולעיתים תכופות אחד משני התאומים לבית חלפי. למרבה הצער, תמיד הוא ניסה להתרחק ממגע עם ישוע כאשר הוא נתקף דיכאון כבד. אך המאסטר ידע על כל אלו, והבין ואהד את השליח שלו כאשר זה נתקף כך בדיכאונות ובספקות.

לעיתים קיבל תומאס רשות מאנדראס להתבודד לנפשו במשך יום או יומיים. אך עד מהרה הוא למד כי לא היה בכך מן החוכמה; הוא גילה כי כאשר נתקף ייאוש, מוטב היה לו להיצמד לעבודתו ולהישאר בקרבת חבריו. אך בלא-תלות במה שאירע בחייו הרגשיים, הוא התמיד ושימש כשליח. כאשר הגיע הזמן לנוע קדימה, תמיד היה זה תומאס אשר קרא "בואו!"

תומאס היווה דוגמה חיה לאדם אשר הטיל ספק, עמד מולו ויכול לו. הוא ניחן בדעת כבירה; הוא לא היה ספקן גרידא. הוא ניחן במחשבה לוגית; והוא שימש כמבחן האמת עבור ישוע ויתר השליחים. אלמלא הייתה עבודתו של ישוע אמיתית, הוא לא היה מצליח לשמור אדם כמו תומאס לידו לכל אורך הדרך. תומאס ניחן ביכולת חדה וברורה להבחין בעובדות. והוא היה נוטש את כולם בפעם הראשונה שבה היה חש בתרמית או בהטעיה. ואף-על-פי שמדענים יתקשו להבין לגמרי את ישוע ואת עבודתו על-פני האדמה, חי בסמוך למאסטר, ולבני האדם אשר נלוו אליו, אדם בעל מוח מדעי אמיתי – תומאס ידימוס – והוא האמין בישוע מנצרת.

לתומאס נכונו ימים קשים בתקופת המשפט והצליבה. במשך זמן-מה הוא היה שבוי בעומק הייאוש, אך הוא הצליח למצוא את האומץ שבו, לדבוק בשליחים ולקבל עמם את פני ישוע בכנרת. למשך זמן-מה הוא נכנע לספקות ולייאוש אשר כרסמו בו, אך לבסוף מצא את האומץ שבו וניעור מחדש. לאחר פנטקוסט, הוא השיא עצות של חוכמה לשליחים, וכאשר הרדיפות פוזרו את המאמינים לכל עבר, הוא יצא לקפריסין, כרתים, חופי צפון-אפריקה וסיציליה, ושם בישר את בשורות המלכות הטובות והמשיך להטביל מאמינים. תומאס המשיך להטיף ולהטביל עד אשר נעצר בידי סוכני השלטון הרומי, והוצא להורג במלטה. שבועות מספר לפני פטירתו, הוא החל לכתוב על אודות חייו ותורתו של ישוע.

9 ו-10. יעקב ויהודה חלפי

יעקב ויהודה לבית חלפי, הדייגים התאומים אשר התגוררו בסמוך לכורזים, היו השליחים התשיעי והעשירי במספר, אשר אותם בחרו יעקב ויוחנן זבדיה. הם היו בני עשרים-ושש ונשואים. ליעקב היו שלושה ילדים וליהודה שניים.

אין הרבה מה לומר על שני הדייגים הפשוטים הללו. הם אהבו את המאסטר שלהם וישוע אהב אותם, אך הם מעולם לא הפריעו לו בעת שהרצה על-מנת לשאול דבר-מה. הם הבינו מעט מאוד מן השיחות הפילוסופיות ומן הדיונים התיאולוגיים אשר ניהלו עמיתיהם השליחים, אך הם שמחו

להימנות על קבוצת אנשים רבי-עוצמה מעין אלה. שני הגברים הללו דמו מאוד זה לזה בהופעתם, במאפייניהם המנטאליים ובשיעור ההבחנה הרוחנית שלהם. ומה שניתן לומר על האחד, תקף גם לגבי השני.

אנדראס הטיל עליהם לפקח על ההמונים. בשעת ההטפה הם שימשו כסדרנים הראשיים, וככלל שימשו כנערים המשרתים של השנים-עשר. הם סייעו לפיליפוס עם האספקה, מסרו כספים מטעם נתנאל למשפחות, ותמיד היו מוכנים ומזומנים להושיט יד למי מן השליחים.

המוני פשוטי העם התעודדו מאוד משמצאו שניים שכמותם, אשר זכו למקום של כבוד בין השליחים. העובדה כי שני התאומים הממוצעים הללו התקבלו כשליחים סייעה להביא אל המלכות המונית מאמינים בעלי אמונה רופפת. כמו כן, פשוטי העם קיבלו ביתר-הבנה את העובדה שמי שפיקח עליהם וניהל אותם דמה להם מאוד.

ליעקב וליהודה – שנקראו גם תדי ולבי – לא היו נקודות חזקות או חלשות. כינויי החיבה אשר נתנו להם השליחים היו ביטויי חיבה לעובדת היותם ממוצעים. הם היו "הפחותים שבשליחים"; הם ידעו שכך היה הדבר ושמחו בכך.

יעקב חלפי אהב במיוחד את פשטותו של המאסטר. התאומים לא יכלו להבין את דעתו של ישוע, אך בהחלט תפשו את הקשר האוהד בינם לבין לבו של המאסטר. דעתם הייתה מסדר נמוך; ואפילו, ובכל הכבוד הראוי, אפשר לכנותם טיפשים, אך הטבע הרוחני שלהם חווה חוויה אמיתית. הם האמינו בישוע; הם היו בניו של האל ועמיתים למלכות.

יהודה חלפי נמשך אל ישוע משום שהיה עניו ללא יומרות. ענווה שכזו, אשר אליה נלוותה אישיות של כבוד, יצרה רושם מושך בעיניו של יהודה. העובדה שישוע נהנה תמיד משקט ביחס לפעולותיו הבלתי-שגרתיות, הטילה רושם כביר על ילד פשוט זה של הטבע.

התאומים היו בעלי מזג טוב, אנשים עוזרים ופשוטים מטבעם, והיו אהובים על-ידי כולם. ישוע קיבל את הצעירים הללו, אשר היו בעלי כישור אחד בלבד, למקום של כבוד בסגל הצוות האישי שלו במלכות, משום שבעולמות החלל חיות מיליוני נשמות פשוטות אחוזות פחד שכאלה, אשר גם אותן הוא מבקש לקבל אל שורות המאמינים הפעילים הנהנים מקשר של אמונה עמו ועם רוח האמת הניגרת שלו. ישוע איננו מזלזל בקטנות, רק ברוע ובחטא. יעקב ויהודה אכן היו קטנים, אך גם נאמנים. הם היו פשוטים ובורים, אך יחד עם זאת, בעלי לב רחב, נעימים ונדיבים.

וכמה גאים היו האנשים הפשוטים הללו ביום שבו סירב המאסטר לקבל אדם עשיר אחד כחסיד, אלא לאחר שימכור את רכושו ויסייע לעניים. כאשר שמע זאת ההמון, וכאשר ראה את התאומים בחבורת יועציו, הם ידעו אל נכון כי ישוע לא נשא פני איש. אך ורק מוסד אלוהי – מלכות השמים – יכול היה להיבנות על בסיס יסודות אנושיים ממוצעים שכאלה!

במהלך כל הקשר שלהם עם ישוע, שאלו התאומים שאלות בפומבי רק פעם או פעמיים. יהודה פעם הסתקרן ושאל את ישוע שאלה לאחר שהמאסטר דיבר על כך שיחשוף עצמו בפתיחות לעולם. הוא קצת התאכזב כאשר הבין שלא יוותרו יותר סודות בקרב השנים-עשר, והעז ושאל: "אבל, מאסטר, כאשר תכריז על עצמך בפתיחות לעולם, כיצד נוכל אנחנו ליהנות באופן מיוחד מטובך?"

התאומים שירתו נאמנה עד הסוף, עד לימי המשפט, הצליבה והייאוש החשוכים. הם מעולם לא איבדו את אמונת לבם בישוע, והיו הראשונים (לאחר יוחנן) להאמין בתחייתו מן המתים. ואולם, הם לא הצליחו להבין את כינונה של המלכות. מעט לאחר צליבתו של המאסטר שלהם, הם שבו

מסמך 139

אל משפחותיהם ואל רשתותיהם; תמה ונשלמה מלאכתם. הם לא היו מוכשרים ללחום את קרבות המלכות המורכבים יותר. אך בחייהם ובמותם הם נותרו מודעים לכך שהם כובדו ובורכו בארבע שנים של קשר אישי אינטימי עם בן של האל, בורא ושליט של יקום.

11. שמעון הקנא

שמעון הקנא, השליח האחד-עשר, נבחר על-ידי שמעון פטרוס. הוא היה אדם מוכשר ממשפחה טובה, אשר חי עם משפחתו בכפר נחום. בן עשרים-ושמונה היה בעת שהצטרף לחבורת השליחים. הוא היה מתסיס רושף אש ואדם אשר דיבר הרבה וללא מחשבה. בטרם הקדיש את עצמו במשרה מלאה לארגון הקנאים הלאומני, הוא עסק במסחר בכפר נחום.

שמעון הקנא הופקד על המנוחה והפנאי של חבורת השליחים, והוא אירגן ביעילות רבה את חיי המשחק ואת פעילויות הפנאי של השנים-עשר.

הנקודה החזקה של שמעון הייתה נאמנות מעוררת השראה. כאשר השליחים מצאו גבר או אישה אשר התחבטו ולא יכלו להחליט באשר לכניסתם למלכות, הם היו קוראים לשמעון. בדרך כלל נדרשו לטוען הנלהב הזה כחמש-עשרה דקות בכדי לשכנע בזכות הגאולה דרך אמונה, ליישב את כל הספקות ולהסיר את חוסר-היכולת להחליט, ובכך לראות נשמה חדשה נולדת "לחירות האמונה ושמחת הגאולה".

הנקודה החלשה ביותר של שמעון הייתה נטייתו לחומריות. הוא לא הצליח לשנות את עצמו במהירות מלאומן יהודי לאדם בעל נטייה רוחנית ומודעות בין-לאומית. עבורו, ארבע שנים היו תקופה קצרה מדי לביצוע התמרה אינטלקטואלית ורגשית מעין זו, אך ישוע תמיד נותר סבלן.

התכונה של ישוע אשר אותה כה העריך שמעון הייתה שלוותו של המאסטר, בטחוננו, קור רוחו, ונינוחות אשר אין-ניתן להסבירה.

ואף כי שמעון היה מהפכן נלהב, זרד בוער ומתסיס ללא-חת, הוא הכניע בהדרגה את טיבו המשולהב, עד שהפך למטיף יעיל ורב עוצמה של "שלום בארץ ורצון-טוב בקרב בני האדם". שמעון היה מתדיין מהולל; הוא אהב להתווכח. וכאשר נדרש להתמודד עם מוחותיהם המשפטיים של היהודים המלומדים, או עם ההתפלפלויות האינטלקטואליות של היוונים, היה זה שמעון אשר הופקד על המלאכה.

הוא היה מורד מטבעו וחונך להיות איקונוקלסט, אך ישוע שכנע אותו לאמץ את המושגים הגבוהים יותר של מלכות השמים. הוא תמיד הזדהה עם תנועות המחאה, אך כעת הצטרף לתנועת הקדמה, זו של ההתקדמות הבלתי-מוגבלת והנצחית של הרוח ושל האמת. שמעון היה אדם אשר הפגין נאמנות עצומה, התמסר בחום אישי, ואהב את ישוע עמוקות.

ישוע לא פחד להיות מזוהה עם אנשי עסקים, פועלים, אופטימיסטים, פסימיסטים, פילוסופים, סקפטיים, פקידי ציבור, פוליטיקאים ולאומנים.

המאסטר שוחח עם שמעון שיחות רבות, אך מעולם לא הצליח להפוך את הלאומן היהודי הנלהב הזה לבעל נטייה בין-לאומית. פעמים רבות אמר ישוע לשמעון כי אכן טוב לבקש שיפור בסדרי החברה, הכלכלה והפוליטיקה, אך תמיד הוסיף כי: "אין הדבר מעניינה של מלכות השמים. אנחנו מחויבים לעשות את רצון האב. מעיינינו נתונים להיותנו שגרירים של ממשלה רוחנית של מעלה, והננו נדרשים לייצג אך ורק את הרצון האלוהי, ואת אופיו של האב אשר עומד בראש הממשלה

מסמך 139

אשר הסמיכה אותנו. שמעון התקשה להבין, אך בהדרגה הוא החל לתפוש משהו מן המשמעות של מה שלימד המאסטר.

לאחר שנפוצו השליחים בשל הרדיפות בירושלים, שמעון פרש באופן זמני. הוא היה שבור, פשוטו כמשמעו. כלאומן וכפטרייט הוא נכנע בפני הסמכות של תורת ישוע; וכעת הכול היה אבוד. הוא היה מיואש, אך לאחר שנים מספר הוא נמלא תקוות מחודשות ויצא לבשר את בשורת המלכות.

הוא הלך לאלכסנדריה, ולאחר שעבד במעלה הנילוס חדר לבלב של אפריקה, ובכל מקום הטיף לבשורת ישוע והטביל מאמינים. וכך הוא עמל עד אשר זקן ונחלש. הוא מת ונקבר בבלב של אפריקה.

12. יהודה איש-קריות

נתנאל היה זה אשר בחר את יהודה איש-קריות, השליח השנים-עשר. יהודה נולד בקריות, עיר קטנה בדרום יהודה. הוריו עברו ליריחו כאשר היה נער, ושם הוא התגורר ועבד בעסקי אביו השונים, עד שהחל להתעניין במסריו ובעבודתו של יוחנן המטביל. הוריו של יהודה היו צדוקים, והם נישלו אותו כאשר הצטרף לשורות חסידי יוחנן.

כאשר נתנאל פגש את יהודה בטריכאה, חיפש זה עבודה במפעל לייבוש דגים בקצה הדרומי של הכנרת. בן שלושים ורווק היה עת הצטרף לחבורת השליחים. ככל הנראה היה המלומד ביותר מבין השנים-עשר, והיחיד במשפחת השליחים של המאסטר אשר בא מחבל יהודה. יהודה לא ניחן בתכונה חזקה אחת, אף כי כלפי חוץ נדמה היה שהוא ניחן במאפיינים תרבותיים ובכישורים רבים. הוא ניחן במחשבה טובה, אף כי לא תמיד חשב באמת ובכנות. יהודה כלל לא הבין את עצמו; הוא לא היה כן באופן שבו הוא התייחס אל עצמו.

אנדראס מינה את יהודה לגזבר של השנים-עשר, תפקיד שהיה בהחלט מוכשר לבצע, ועד לזמן שבו בגד במאסטר שלו, הוא מילא את תפקידו בכנות, בנאמנות וביעילות רבה.

מעבר לאישיותו המקסימה והמושכת ככלל של ישוע, יהודה לא העריץ בו תכונה מסוימת באופן מיוחד. יהודה מעולם לא הצליח להתעלות מעבר לדעותיו הקדומות ביחס לחבריו תושבי הגליל; הוא אפילו ביקר בלבבו את ישוע ביחס לדברים רבים. בן יהודה המסופק מעצמו העז לבקר תכופות בלבבו את זה אשר אחד-עשר מן השליחים ראו בו אדם מושלם, זה אשר "כולו מחמדים ודגול מִקִּבְּהָ". הוא אכן חשב כי ישוע היה חששן, ובמידה מסוימת אף פחד להשתמש בכוחו ובסמכותו.

יהודה היה איש עסקים טוב. על-מנת לנהל את ענייניו הכספיים של אידאליסט כישוע, שלא לדבר על ההתמודדות עם ההתנהלות העסקית המפוזרת של כמה משליחיו, נדרשו טקט, יכולת וסבלנות, כמו גם מסירות מדוקדקת. יהודה אכן היה מנהל גדול, איש פיננסים מוכשר ומרחיק ראות. והוא היה משוגע לארגון. איש מן השנים-עשר מעולם לא ביקר את יהודה. ככל שהם ידעו, יהודה איש-קריות היה גזבר אשר אין-שני-לו, אדם מלומד, שליח נאמן (אם כי לעיתים ביקורתי), ומוצלח מאוד בכל מובן. השליחים אכן אהבו את יהודה; הוא באמת היה אחד מהם. הוא ודאי האמין בישוע, אך אנו מסופקים אם אכן אהב את המאסטר בלב שלם. המקרה של יהודה מדגים את האמת בפסוק: "יֵשׁ דֶּרֶךְ יֵשׁ לִפְנֵי אִישׁ, וְאַחֲרֵיתָהּ דֶּרֶךְ מוֹת". בהחלט ניתן ללכת שולל אחר אותה תרמית שקטה אשר מתאימה את עצמה בנועם לנתיבי החטא והמוות. היו בטוחים כי יהודה מעולם לא בגד כלכלית במאסטר ובחבריו שליחים. כסף לא יכול היה להיות המניע אשר גרם לו לבגוד במאסטר.

יהודה היה בנם היחיד של הורים לא חכמים. בצעירותו פונק ולוטף; הוא היה ילד מפונק. כשבגר, הוא הגזים באופן שבו החשיב עצמו. הוא לא ידע להפסיד בכבוד. הייתה לו תפישה שגויה ומעוות של ההוגנות; הוא נטה לאפשר לעצמו לשנוא ולחשוד. הוא היה אומן במתן פירוש שגוי למילים ולמעשים של חבריו. במשך כל ימי חייו טיפח יהודה הרגל של נקמה במי שחשב שהתייחס אליו שלא כראוי. הוא תפס את הערכים ואת הנאמנות באופן שגוי.

עבור ישוע, יהודה היווה הרפתקה של אמונה. מן ההתחלה הכיר המאסטר היטב בחולשתו של השליח הזה, והכיר במלוא הסכנות של צירופו לחבורה. אך מטבעם נותנים בני האל להעניק להוויה ברואה הזדמנות מלאה ושווה להינצל ולהיגאל. ישוע רצה שבני התמותה בעולם הזה, כמו גם הצופים באין-ספור העולמות האחרים, ידעו כי אפילו כאשר קיים ספק באשר לכנותו ולשיעור מסירותו של היצור למלכות, תמיד נוהגים שופטי האדם לקבל את המועמד המוטל בספק. דלת חיי הנצח פתוחה בפני כולם; "כל החפץ לבוא, רשאי לבוא"; אין כלל מגבלות, או דרישות, פרט לאמונה של זה אשר נכנס.

זוהי בדיוק הסיבה לכך שישוע הסכים שיהודה ימשיך עד הסוף ממש, בעשותו לעולם כל דבר אשר בגדר האפשרי על-מנת להתמיר את השליח החלש והמבולבל ולשמור עליו. ואולם, כאשר האור אינו מתקבל באופן כן, וכאשר אין חיים לפיו, הוא נוטה להפוך לאפלה בתוככי הנשמה. יהודה גדל בהבנתו השכלית את לימודו של ישוע על אודות הממלכה, אבל הוא לא התקדם ברכישת האופי הרוחני, כפי שעשו יתר השליחים. הוא כשל בעשיית התקדמות אישית מספקת בהתנסותו הרוחנית.

בהדרגה הפך יהודה מריר בעקבות הצטברות האכזבה האישית, ולבסוף הפך קורבן של זעמו. רגשותיו נפגעו פעמים רבות, והוא הפך חשדן באופן בלתי-רגיל בטובים שבחבריו, ואפילו במאסטר עצמו. הוא הפך אובססיבי בכל הקשור לרעיון להתנקם, ובאמצעות כל דבר אשר יכול היה לנקום את נקמתו, וכן, אפילו דרך בגידה בעמיתיו ובמאסטר שלו.

אך הרעיונות המרושעים והמסוכנים הללו לא קרמו עור וגידים, עד ליום שבו אישה אסירת-תודה שפכה פך מרקחת יקרה על רגליו של ישוע. יהודה חשב שהדבר הינו סר-טעם, וכאשר מחאתו הפומבית הושקטה באחת על-ידי ישוע לאוזני כל, או אז הוגדשה הסאה. מאורע זה גרם לגיוס של כל השנאה, הכאב, הרוע, הדעות הקדומות, הקנאה ודחף הנקמה, אשר הצטברו בו במשך חיים שלמים, והוא החליט להתנקם בכל מי שזה לא יהיה; אך את כל הרוע שבו הוא גיבש אל מול האדם היחיד אשר היה חף מפשע בכל הדרמה השפלה של חייו חסרי המזל, אך ורק משום שרצה המקרה וישוע היה השחקן הראשי בסצנה אשר סימנה את המעבר שלו ממלכות האור המתקדמת אל מרחבי החושך אשר אותם הוא בחר בעצמו.

פעמים רבות הזהיר המאסטר את יהודה, הן באופן פרטי והן בפומבי, כי הוא הולך ומחליק, אך לרוב אין באזהרות האלוהיות תועלת אל מול הטבע האנושי המריר. ישוע עשה כל אשר לאל ידו, בכפוף לחירותו המוסרית של האדם, על-מנת למנוע מיהודה לבחור בדרך השגויה. המבחן הכביר הגיע לבסוף. ובן הטינה כשל; הוא נכנע לתכתיביה החמוצים והשפלים של דעתו הגאה והנקמנית, אשר הגזימה בערך עצמה, וצלל אל תהומות הבלבול, הייאוש והשחיתות.

או אז, לבושתו, זמם יהודה את המזימה השפלה, לבגוד באדונו, במאסטר שלו, והוציא את תוכניתו הנכלולית בזריות אל הפועל. בזמן שתכנן מתוך כעס את תוכניות הבגידה אשר זמם, הוא חווה רגעים של חרטה ושל בושה, וברגעים הצלולים הללו עלה במוחו רעיון קלוש, מתוך כוונה להגן על דעתו שלו, כי ייתכן שישוע יפעיל את כוחו וברגע האחרון ימלט את עצמו.

מסמך 139

ומשבוצעה מזימת החטא השפלה, יצא במרוצה בן התמותה המורד הזה – אשר לא היסס למכור את חברו תמורת שלושים מעות כסף, על-מנת לזכות בנקמה, אשר אותה טיפח מזה זמן רב – והשלים את החלק האחרון בדרכת הברירה ממציאות החיים בגוף – והתאבד.

אחד-עשר השליחים היו אחוזי בעתה, תדהמה אחזה בהם. ישוע התייחס אל הבוגד אך ורק ברחמים. העולמות התקשו לסלוח ליהודה, וברחבי היקום העצום נמנעים מלהזכיר את שמו.

טוהטוה